

Základná škola s materskou školou Ondreja Cabana, Námestie A. Cabana 36, 941 06 Komjatice

CESTA ZA POZNANÍM

Aktualizačné vzdelávanie vytvorené v súlade s § 90 d ods. 12 zákona č.138/2019 Z.z. O pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, obsahové zameranie :

Inkluzívne vzdelávanie

Mgr. Emília Rešetárová
lektorka vzdelávania

PLÁN [OBNOVY]

**Individuálny profesijný rozvoj
pedagogických zamestnancov
a odborných zamestnancov**
je hradený z mechanizmu
**Plánu obnovy a odolnosti
Slovenskej republiky**

ŠKOLSKÝ PODPORNÝ TÍM

- ❑ Inkluzívne vzdelávanie a školský podporný tím sa stáva súčasťou školského systému
- ❑ Individuálna orientácia výchovy a vzdelávania na rozvoj každého dieťaťa/žiaka
- ❑ Potreba zvyšovania ľudského potenciálu, aplikácia inovácií v prístupoch, zefektívnenie práce
- ❑ Požiadavky nielen na pedagogických zamestnancov, ale aj na ostatných členov poskytujúcim starostlivosť, pomoc a podporu deťom/žiakom
- ❑ Legislatívne ukotvenie v zákonoch SR a medzinárodne

ŠKOLSKÝ PODPORNÝ TÍM

V procese inklúzie poskytuje škole:

- ❑ **POMOC** pri práci s dieťaťom /žiakom PZ, vedeniu školy, ZZ, iným členom školskej komunity
- ❑ **PRINCÍPY** inkluzívneho vzdelávania, prevencia voči predsudkom
- ❑ **PARTICIPÁCIU** na nožnej úprave kurikula podľa individuálnych potrieb dieťaťa/žiaka /obsah, metódy, formy,
- ❑ **SÚČINNOSŤ** pri úpravách, tvorbe didaktických materiálov, pomôcok...
- ❑ **MOŽNOSŤ** priamo v triede spolupracovať s PZ na rozvoji potenciálu dieťaťa/žiaka
- ❑ **PODPORU** otvorenej komunikácie a spolupráce medzi jednotlivými aktérmi školskej komunity

Prežívanie naplneného života v slobode a zodpovednosti voči sebe i druhým s možnosťou robiť aj chyby prispieva k skutočnému duševnému zdraviu a celkovej pohode...

Právne predpisy – činnosť

- ❑ **Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní – „školský zákon“** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov /vyhlášky MŠVVaŠ SR/
- ❑ **Zákon č. 138/2019 Z.z. o pedagogických a odborných zamestnancoch** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- ❑ **Zákon č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- ❑ **Zákon č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení** v znení neskorších predpisov
- ❑ **Dohovor o právach dieťaťa**
- ❑ **Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím**
- ❑ ďalšie nadrezortné právne predpisy /napr. Zákonník práce, Zákon o rodine, Zákon o psychologickej činnosti, Zákon o SPODaSK, atď./
- ❑ Novela zákona č. 138/2019 Z.z. uvádza do praxe **nový termín – Školský podporný tím** , kde sa uvádza, že riaditeľ školy môže na účely inkluzívneho vzdelávania vytvoriť ŠPT, ktorý bude plniť vyššie uvedené úlohy.

Ochrana osobných údajov

- ✓ Osobné údaje je možné spracúvať len zákonným spôsobom
- ✓ Každý člen ŠPT je povinný zachovávať mlčanlivosť a chrániť osobné údaje pred zneužitím
- ✓ Oznamovacia povinnosť v prípade zistenia závažných informácií nás zbavuje mlčanlivosti - podľa zákona
- ✓ Zbavenie mlčanlivosti PZ a OZ, inej FO a ide o skutočnosť pri výkone svojej činnosti, môže od 1.1.2022 zákonný zástupca dieťaťa/žiaka, dospelý žiak, MŠVVaŠ, na žiadosť polície a súdov
- ✓ Príslušné zariadenie poradenstva a prevencie nepotrebuje súhlas od ZZ pre poskytnutie diagnostík škole dieťaťa/žiaka
- ✓ Právo a povinnosť členov ŠPT oboznámiť sa s potrebnými osobnými údajmi dieťaťa/žiaka súvisiacimi s aktuálnou činnosťou
- ✓ ZZ má právo na prístup k údajom iba o svojom dieťati

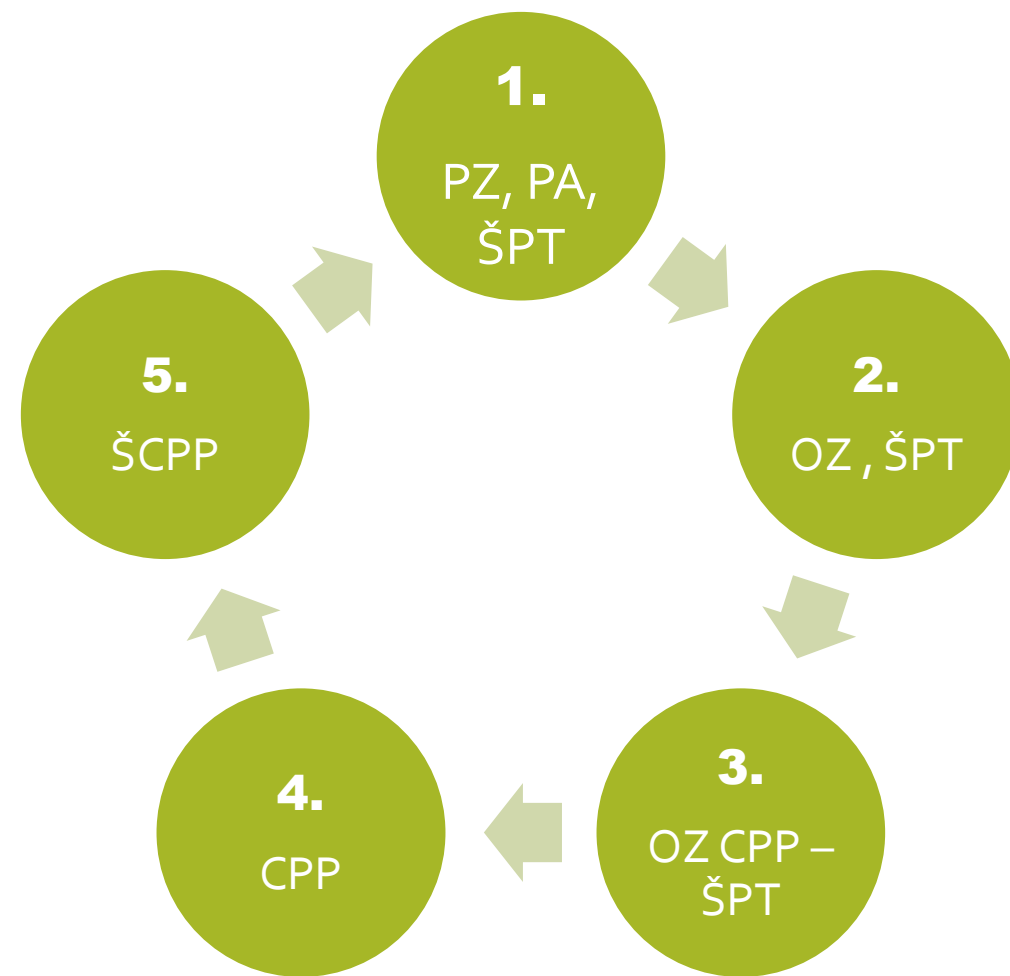
Informačná povinnosť školy

- ❑ Škola plní rôznymi zákonnými formami /web školy, sprístupnené dokumenty, elektronická komunikácia, triedne aktívy, IVP, apod./
- ❑ Informovaný súhlas – písomný súhlas FO /vlastnoručný podpis, poučenie/
- ❑ Nepotrebný informovaný súhlas – podľa zákona:
 - preventívne aktivity,
 - individuálna a skupinová konzultácia informačného, preventívneho charakteru
 - krízová intervencia
 - stav osobnej krízy dieťaťa/žiaka

PORADENSTVO A PREVENCIA PO NOVOM

- ❖ Transformácia systému poradenstva a prevencie – **5 stupňový systém podpory**
- ❖ Cieľom podpornej štruktúry PaP systému je poskytovanie starostlivosti všetkým deťom/žiakom tak, aby boli vytvorené podmienky na inkluzívne vzdelávanie
- ❖ Podporná úroveň prvých dvoch stupňov sa deje priamo na škole v spolupráci PZ, vedenia školy a členov, odborných zamestnancov ŠPT
- ❖ Podporná úroveň 3., 4. a 5. stupňa – pôsobenie tímu OZ z CPP, resp. ŠCPP v spolupráci s PZ a ŠPT školy
- ❖ Neustále smerovanie podpory späť na 1. stupeň podpory do bežného prostredia dieťaťa/žiaka

- Triedny učiteľ /učiteľ – kľúčový pilier , primárne zodpovedá za koordináciu činnosti na podporu budovania pozitívnej klímy triedy, riešenie konfliktov, tvorbu zdravých vzťahov, identifikácia potrieb, prekážok, hľadanie skorého riešenia a spolupracuje s :
- Pedagogický asistent – spolupráca s učiteľom , OZ, ZZ
- Odborní zamestnanci ŠPT – pomoc a podpora deťom/žiakom, PZ, PA, ZZ , intervencie, preventívne programy, mediácia, depistáže, reflexie , diskusie , účasť na RZ, ...

1. stupeň podpory

- ŠPT – OZ majú kľúčové postavenie, odborná činnosť v škole v rozsahu, ktorý súvisí s potrebami dieťaťa/žiaka, spolupráca , pomoc a podpora
- Intervenčná činnosť – deti/žiaci, PZ , ZZ
- Preventívna činnosť – univerzálna /všetkým /, selektívna /zvýšené nároky na podporu/
- Orientačná diagnostika – úzka spolupráca s PZ , podklad ku komplexnej diagnostike CPP
- Metodická podpora PZ – napr. práca s jednotlivcami aj triedami, ich ZZ, budovanie pozitívnej klímy, aktualizácie vzdelávania,...
- Metodická podpora ZZ – „partnerská komunikácia“, včasné a citlivé informovanie, zapájanie do riešenia,

2. stupeň podpory

- Odborní zamestnanci CPP úzko spolupracujú s OZ ŠPT
- Prechod medzi 2. a 3. stupň. je veľmi dôležitý, prepájanie pomoci v CPP a pomoci ŠPT a PZ v prostredí školy
- Deťom/žiakom je poskytovaná komplexná multidiscipl. starostlivosť
- Poskytujú metodickú podporu pri výkone odbornej činnosti ŠPT

3. stupeň
podpory

- Odborní zamestnanci CPP úzko spolupracujú s OZ ŠPT, dôležitá je prepojenosť
- Deťom/žiakom je poskytovaná komplexná multidiscipl. starostlivosť zväčša v priestoroch CPP a následne práca v škole
- Poskytujú metodickú podporu odborníkom ŠPT

4. stupeň
podpory

- Odborní zamestnanci špecializovaného CPP,
- Odborná činnosť pre dieťa so zdravotným postihnutím
- Špecializácia na jeden druh zdr. postihnutia detí od narodenia až po ukončenie prípravy na povolanie,
- Komplexné odborné činnosti deťom do piateho roku veku s rizikovým vývinom
- Poskytovanie metodick. podpory ŠPT, ZZ

5. stupeň
podpory

ŠPT – zloženie – činnosť – úlohy

Kto tvorí školský špeciálny tím ?

- ✓ školský špeciálny pedagóg
- ✓ školský psychológ
- ✓ školský sociálny pedagóg
- ✓ školský liečebný pedagóg
- ✓ školský logopéd
- ✓ Kariérový poradca
(PZ - triedny, PA, výchovný p.)

KOORDINÁTOR ŠPT – systematický koordinuje , sumarizuje, hodnotí a zabezpečuje spoluprácu tímu

Činnosť školského podporného tímu

- *práca s dieťaťom/žiakom*
- *podpora a vzťahy pracovníkov*
- *kultúra a klíma školy*

- *Komunikácia – prepájanie všetkých členov školskej komunity , informovanie, overovanie*
- *Kooperácia – pravidelné stretávanie, spoločné hľadanie riešení, spätná väzba, rešpektovanie rovnováhy profesijných rolí, vzájomná úcta*
- *Koordinácia – organizovanie, plánovanie, hodnotenie činnosti ŠPT, subtímov*
- *Komplexnosť – multidisciplinárna práca smerom k spoločnému cieľu rôznymi metódami*
- *Kvalita – poznanie vlastnej odbornosti, rešpektovanie kolegov, celoživotné vzdelávanie, aktuálne trendy VaV*

Úlohy školského podporného tímu

- ❑ vyhľadávanie a identifikácia zdrojov a rizík
- ❑ realizovanie 360° spätnej väzby,
- ❑ sociometrie tried, klímy učiteľského zboru,
- ❑ poradenstvo, podpora a vzdelávanie učiteľom
- ❑ preventívne a depistážne programy
- ❑ mediácia konfliktov
- ❑ cielená intervencia
- ❑ mentoring a supervízia
- ❑ aktívna spolupráca s ...
- ❑ pravidelné tímové porady, supervízie, , vzdelávania

Princípy práce školského podporného tímu

- ❑ Rozdelenie úloh
- ❑ Zdieľanie
- ❑ Postupnosť krokov (subsidiarita)
- ❑ Spolupráca
- ❑ Priateľské vzťahy, otvorenosť

Spolupráca školského podporného tímu

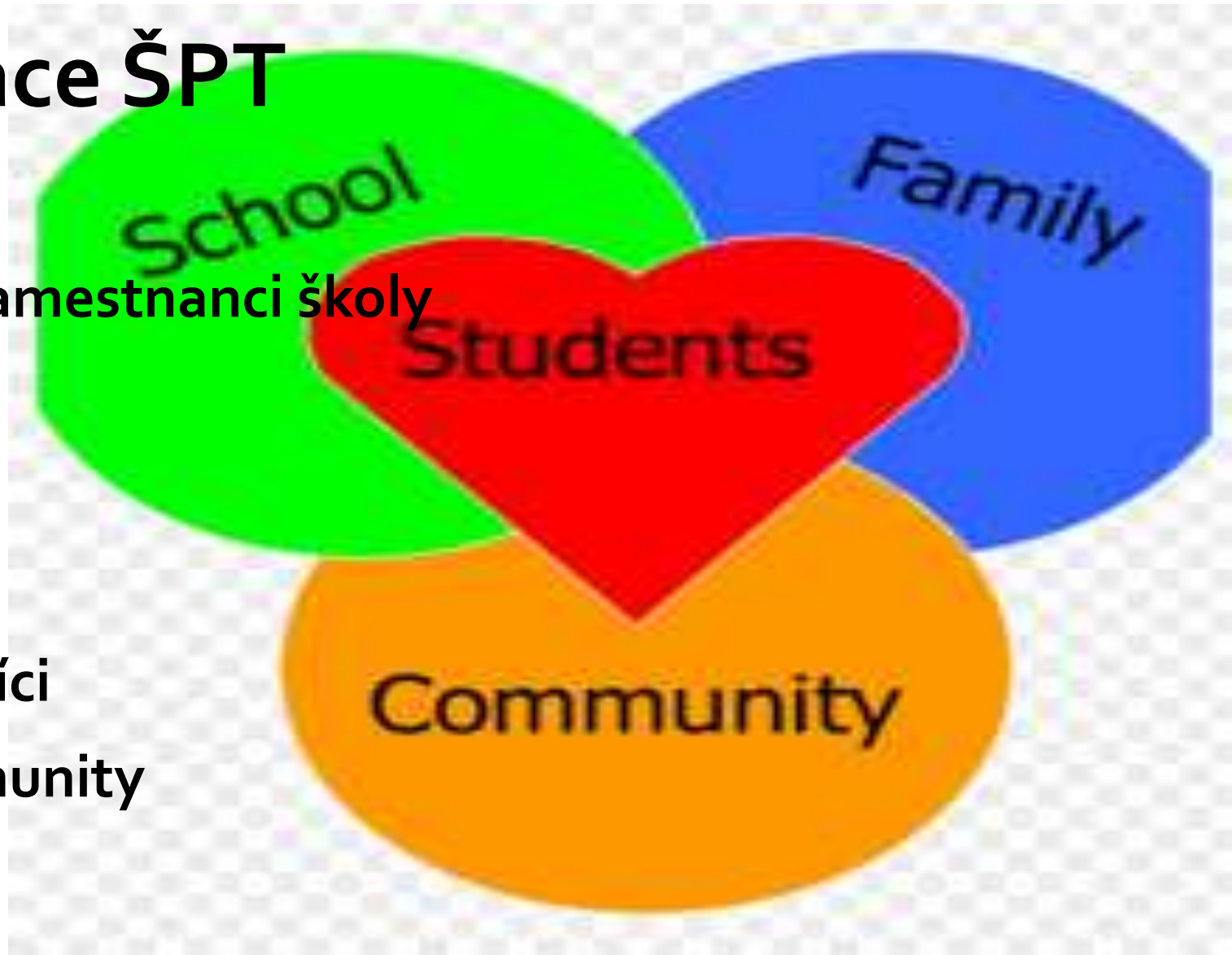

Zásady spolupráce:

- od jednotlivej činnosti k spoločnej realizácii ...,
- od úloh jednej profesie k multidisciplinárnemu sieťovaniu,
- od vyhýbania sa konfliktov k ich riešeniu, reflexii, supervízii,
- od odstupu k otvorenej spolupráci a podpore učiteľov a vedenia
- od výmeny informácií k systémovému stanoveniu spoločných cieľov

Aktéri spolupráce ŠPT

- ❑ vedenie školy
- ❑ pedagogickí a ďalší zamestnanci školy
- ❑ dieťa / žiak školy
- ❑ zákonní zástupcovia
- ❑ CPP a ŠCPP
- ❑ externí spolupracovníci
- ❑ členovia školskej komunity

Metodická podpora pedagógov smerom k inklúzii v triede

- kooperatívne vyučovanie v heterogénnych triedach,
- diferencovaný prístup podľa vzdelávacích potrieb žiaka,
- spolupráca medzi PZ , PA a OZ školy,
- práca v tímoch na vyučovaní,
- tútorstvo medzi rovesníkmi,
- pomoc starších detí/žiakov mladším,
- kooperatívne riešenie problémov,
- spoločne formulované pravidlá triedy,
- jasne stanovené požiadavky na žiadúce správanie,
- zrozumiteľné kritéria hodnotenia, sebahodnotenie žiakov
- konštruktívna spätná väzba,
- oceňovanie aj malého úspechu, podpora rastu „od seba k druhým“
- podpora zlepšovania duševného zdravia PZ aj detí/žiakov
- vysoké , ale reálne očakávania od všetkých detí/žiakov,
- spoločenská užitočnosť

Kazuistiky zo života

Rodina Kalných - matka žije so svojimi deťmi (Anička 5 , Jakub 9 rokov a Lucia 16 rokov) na sídlisku Bratislave. Matka má iba základné vzdelanie, striedavo bola na materskej dovolenke, bez zamestnania, alebo pracovala ako zametačka ulíc alebo upratovačka. Otec neplatí alimenty a žije nevedno kde. Matka má priateľa, vzťah s ním, ale nie je príliš stabilný, v domácnosti sa vyskytuje skôr príležitostne a deti si tiež nevšíma. Deti sú často neprítomné v MŠ, v škole, Jakub má problémové správanie a ťažkosti s učením, Anička je veľmi úzkostlivá, Lucia často supluje matku v starostlivosti o mladších súrodencov. Matka spolupracuje s orgánom sociálno-právnej ochrany detí z mestskej časti, pretože v minulosti MŠ a v ZŠ niekoľkokrát neuhradila platby za stravu a iné poplatky a včas neospravedlnila Jakubove absencie. Rodine taktiež hrozí vystaňovanie z bytu kvôli neplateniu nájmu.

Každý z nás je vzácny
a jedinečný a má svoje
miesto na Zemi

Ďakujem za pozornosť a spoluprácu

